

καὶ οὐχὶ ὡς ἀρχικῶς ἐσχεδίασεν ὁ ρήτωρ Λυκούργος (πρβλ. Dörpfeld - Reisch: Das Griech Theater pl. I, Lykurgischer Bau καὶ ΑΕ 1922 σελ. 28).

Αὕτη καὶ μόνον ἢ μέχρι τοῦδε ἐντελῶς ἀκατανόητος καὶ διαφοροτρόπως ἐρμηνευομένη ἐντομὴ αὕτη τοῦ ᾽Ωδείου ἐπὶ τοῦ Διονυσιακοῦ Θεάτρου δεικνύει ὅποιαν ὑπερέραν σπουδαιότητα ἀπέδιδεν ὁ Περικλῆς εἰς τὸ ᾽Ωδεῖον αὐτοῦ διὰ τὴν πνευματικὴν διαπαιδαγώγησιν τῶν συμπολιτῶν του.

Ἐν τῇ τάφρῳ τῇ πρὸ τοῦ ἀνατολικοῦ ἀναλήμματος τοῦ Θεάτρου εἰς βάθος 2 μέτρων εὔρομεν τὴν κάτωθι ἀναθηματικὴν ἐπιγραφὴν: (Εἰκ. 2).

ΦΙΛΙΣΤΕΙ// Φιλιστίδης)
ΔΗC ΕΥ//
ΧΗΝ ΑΝ//
ΕΘΗΚΕΝ//
ΑΣΚΛΗΓ//
ΩCΩΤΗΡ//

τῶν πρώτων Χριστιανικῶν χρόνων (2 μ. Χ. αἰῶνος), ὧν ἔχομεν πάνυ ὀλίγας, τοῦτο ἐπιβεβαιοῦται καὶ ἐκ τῆς λέξεως εὐχὴν.

Ἡ ἄνω ἐπιγραφὴ εἶναι κεχαραγμένη ἐπὶ μικροῦ ἀναγλύπτου βωμίσκου πλαισιουμένου ἀριστερά· προέρχεται δὲ ἀσφαλῶς ἐκ τοῦ ἐγγύς κειμένου ᾽Ασκληπιείου.

Ἐν τέλει εἰργάσθημεν καὶ διὰ τὸν καθαρισμὸν τοῦ ἤδη ὑφ' ἡμῶν ἀπὸ 12^{ετίας} ἀνεσκαμμένου χώρου τοῦ ᾽Ωδείου ἀπὸ τοὺς ἀναφύεντας θάμνους καὶ τῆς ἐκ νέου ἐπιχώσεως ἐκ τῶν ὑπὸ τῆς βροχῆς παρασυρομένων ἀπὸ τῶν κλιτύων τῆς ᾽Ακροπόλεως χωμάτων καὶ λίθων, οἵτινες εἶχον καλύψει τὰ ὑφ' ἡμῶν εἰς φῶς ἐλθόντα εἰρήπια τοῦ οἰκοδομήματος.

Ἐν τῇ παρούσῃ ἐκθέσει ἡμῶν ἐπισυνάπτομεν καὶ πρόχειρον σχέδιον τῆς γενομένης ἐφετεινῆς ἐργασίας ἡμῶν ἐκπονηθὲν ὑπὸ τοῦ κ.Ε. Gillieron. (Εἰκ.1).

Π. ΚΑΣΤΡΙΩΤΗΣ

2. ΑΜΦΙΑΡΕΙΟΥ ΣΚΑΦΑΙ (1926).

Ἐπὶ τῆς δεξιᾶς τοῦ χειμάρρου ὄχθης σκαφικὴ ἐργασία ἐγένετο ἐν τῇ τετρακαιδεκαστύλῳ στοᾷ τῇ ἐν ΑΕ 1922 ¹⁰² εἰκ. 2 περιγραφομένη. Σύγκειται δὲ ἡ στοᾶ, καθ' ἣ ἐκεῖ εἴρηται, ἐκ τεσσαρεσκαίδεκα κιόνων (ἀρ. 111 ¹⁻¹⁴) περιβαλλομένων ὑπὸ τοίχων ΕΖΗΘΚΛ, ὧν σφύζονται τὰ θεμέλια καὶ (ἐπὶ τῆς νοτίας πλευρᾶς ΗΘ) εἰς ὀρθοστάτης (ρ) ὁ κεντρικὸς χώρος ὁ ὑπὸ τῶν κιόνων περιβαλλόμενος (112) ἦν ὑπαίθριος. Βορρᾶθεν τῆς βορείου κιστοισχίας 1-4 ἐξεκαλύφθησαν ἐν 111 ἐν προτέρας ἐτείᾳ σκαφεία δύο φρέατα, δυσμικὸν

καὶ ἀνατολικόν, ὧν τὰ χεῖλη ἦσαν ἐπικεχρισμένα μετ' ἀβαθοῦς ἐντομῆς· τούτων τὸ δυσμικὸν εἶνε ἐν μέρει δι' ἀρχαιοτέρων εἰργασμένων λίθων ὀκδομημένον, ἐσκάφη δὲ μέχρι βάθους 3 85· βορρᾶθεν δὲ τῶν φρεάτων τούτων ἔξεκαλύφθη ὑπὸ τοὺς τοίχους τοῦ 110α-110γ, ὑπολόξως πρὸς τὸν τοῖχον ΕΖ, στενὴ δεξαμενὴ δυσμανατολική, δυσμότην δὲ ταύτης ἄλλο φρεᾶρ, οὗ τὰ ἄνω δὲν σφίζονται. Οἱ εἰρημένοι τοῖχοι ΕΖΗΘΚΛ περιβάλλονται ὑπὸ ἄλλων τοίχων, ὧν ὁ μὲν νότιος, ἀντηρὶς ὧν τῶν νοτίων κτισμάτων 127-137, σφίζεται εἰς ὕψος 2 80, ὁ δὲ ἀνατολικὸς περικλείει τὸν ἐπιμήκη χώρον 123 καὶ τοὺς δι' ὑστέρων τοίχων σχηματισθέντας χώρους 122 καὶ 124. Διὰ τῆς ἐφ' ἔτος σκαφικῆς ἐρεύνης ἔξεκαλύφθη ὁ χώρος 123· τὸ μέσον τοῦ

1 (0 076Χ0 076, πᾶχ. 0 017, χαλκώματος φωτογράφημα): σταθμίον χαλκοῦν.

Ἄμφια
ράου.

ἀνατολικοῦ τοίχου δὲν σφίζεται· ἐν τῷ χώρῳ τούτῳ σφίζονται θεμέλια μεσοτοίχου δυσμανατολικοῦ, ἀρχόμενα ἀπὸ τοῦ ἀνατολικοῦ τοίχου βορρᾶθεν τοῦ μεταξὺ 123 καὶ τοῦ 126 θυρώματος καὶ βαίνοντα πρὸς δυσμᾶς, ἀπὸ δὲ τοῦ μέσου τοῦ μεσοτοίχου φέρεται ὀρθογωνίως πρὸς νότον εἰς πῶρος, θεμέλιον ἄλλου τοίχου ἢ ἀντηρίδος. Ἐν τῇ δυσμοβορεῖφ γωνία τοῦ 123 ἠύρεθη χαλκοῦν σταθμίον τετράπλευρον 0 076 × 0 076, πάχους 0 018 ἄγον 851 γραμμ., κάλλιστα σφίζομενον, ἐφ' οὗ γράμμασιν ἐκτυπωτάτοις (ἔξοχῇ 0 003 ὑφεκ.) καὶ μεγάλοις (ὕψος ὡς 0 021) τὸ ὄνομα Ἄμφια₂ράου αἱ πλάγαι τοῦ σταθμίον πλευραὶ

μειοῦνται ὀλίγον πρὸς τὰ κάτω, ἵνα ῥᾶον συλλαμβάνηται (εἰκ. 1· κομισθὲν εἰς Ἀθήνας κατετέθη ἐν νομισματικῷ τῷ μουσεῖῳ)· παρεμφερὲς σταθμίον, ἐκτύπως ἐπιγεγραμμένον Ἄμφια₂ράου₂υ, κατὰ τὰ νότια τῆς αὐτῆς στοᾶς εὔρεθὲν εἰκονίζεται ἐν ΑΕ 1917, ²⁴² εἰκ. 7· εἰρήσθω καὶ ὅτι αὐτόθι που ἠύρεθη καὶ ἀγνὸς πηλίνη πλακουντοειδῆς ἢ φακοειδῆς φέρουσα ἐν σφραγίδι ἱπέα καλλίστης τέχνης (πρβ. Φιλίππου νομίσματα), μνημονευθῆτω δ' ἔτι καὶ ὁ τῷ 1909 αὐτόθι εὔρεθεις χαλκοῦ ἀνδριάντος πούς ὁ νῦν ἐν τῷ Ἀθήνησι μουσεῖῳ ἀποκείμενος (ΑΕ 1922 ¹⁰⁶ εἰκ. 3· αὐτ. σ. 107₁₈ γο. ἐν τῷ Ἀθήνησι· περὶ ἀνασπάσεων καὶ ἀναγωγῶν πρβ. Ἀθῆν. 543 f, Αἴλιαν. ΠΙ θ' 11). Δυσμότην δὲ τῆς δυσμικῆς πλευρᾶς ΘΚ κατὰ τὰ νότια κεῖνται οἱ χώροι 109^ε-109η, βορρᾶθεν δὲ τούτων ζητηθεὶς ἐφ' ἔτος ἀνηυ

ρέθη ἐν βάρθει ἀντιστοίχως τῷ ἀνατολικῷ χώρῳ 123 ὁ δυσμικὸς τοῦ 109 τοίχος ὡς βόρειος προέκτασις τοῦ ἀνατολικοῦ τοίχου τοῦ 108α. Ἐπὶ τοῦ βορείου τοίχου τοῦ 109η, 122 δυσμῶθεν τοῦ ἀνατολικοῦ τοίχου, ἔπαρχει θύρωμα πλάτ. 0.92, πρβ. καὶ τὸ πλησίον ἐπὶ τοῦ τοίχου ΘΚ θύρωμα θ, ἠδύρεθησαν δὲ καὶ ἕξ ἄλλων τοῦ οἰκοδομήματος θυρωμάτων λείψανα παρασημάτων. Τὸ οἰκοδόμημα ἐκ τῶν εἰρημένων σταθμίων δύναται νὰ κληθῆ ἄγορανόμιον (πρβ. IG II² 380₂₉, AE 1923^{416 43αβ 1686}, SIG² III σ. 149 153). Ἐκ τῶν δυσμικῶν τοίχων τῆς τετρακαιδεκαστύλου στοᾶς καὶ τῶν πρὸς τῇ ὁδῷ 108 ἠδύρεθησαν σποράδην περὶ τοὺς 70 εἰργασμένους λίθους μεγάλους καὶ μικροὺς καὶ ἔξετέθησαν εὐόρατοι ἐπὶ τῆς ὁδοῦ. Ὁ δὲ χώρος 108, ὡς ἐν AE 1922^{105α} εἴρηται, εἶνε ἡ βορρονότιος πομπικὴ ὁδός, ἣτις ἦγεν ἐκ τε τῆς δυσμικῆς ὁδοῦ 85 καὶ τῆς ἀνατολικῆς 138 εἰς τὴν ἐπὶ τῆς χαράδρας πάλαι κειμένην γέφυραν καὶ διὰ ταύτης εἰς τὸ ἐπὶ τῆς ἀριστερεᾶς ὄχθης ἱερόν.

Ἐπὶ δὲ τῆς ἀριστερεᾶς ὄχθης ἐν τῷ ναῷ ἐπανελήφθη ἡ νοτόθεν τοῦ σηκοπροδομίου τοίχου ἔρευνα, ἔνθα σφίζονται ἐν τῷ βάρθει δυσμῶθεν τῆς πηγῆς λείψανα τῆς κρηπίδος τοῦ νοτίου τοίχου τοῦ ναοῦ. Ἐν ἀνακαθάρσει τοῦ ναοῦ ἠδύρεθη κατὰ τὸ νότιον τοῦ σηκοπροδομίου τοίχου κοχλιάριον ὄστινον (διαμ. 0.026), ἑλλιπὲς τὴν λαβήν.

Ἐν τῷ θεάτρῳ ἐγένετο συντονωτέρα ἐργασία. Ἀνεκαθάρθη ἡ ὀρχήστρα καὶ ἡ σκηνὴ καὶ αἱ πάροδοι (πρβ ΠΑΕ 1886⁵¹⁻⁵⁶ πίν. Γ', Dörpfeld-Reisch Das gr. Theater 100-109, Taf. VI) καὶ ἔξετέθησαν εὐόπως τὰ ἀρχιτεκτονικὰ τῆς τε σκηνῆς καὶ τοῦ προσκηνίου τὰ μὲν νοτόθεν, τὰ δὲ βορρῶθεν τοῦ στυλοβάτου τοῦ προσκηνίου. Καὶ τῆς μὲν σκηνῆς σφίζονται ὀκτὼ τμήματα, τρία μὲν τοῦ ἐπιστυλίου, πέντε δὲ τοῦ διαζώματος, τρία δὲ τοῦ γείσου· καὶ τοῦ μὲν ἐπιστυλίου, ὅπερ, ἔχον ὕψος 0.29, συνέκειτο ἐκ τεσσάρων τμημάτων, δύο μὲν ἀνατολόθεν (ἄνωθεν) τοῦ μέσου θυρώματος, δύο δέ, δυσμῶθεν, καὶ ἔφερον ἐπιγραφὴν: *1-2 δεῖνα δεῖνος ἱερεῦς γενόμενος 3 τὴν σκηνὴν καὶ τὰ θυρῶ 4 [ματα Ἀμφιαρέωι* (IG VII 423 καὶ σ. 745), σφίζονται τρία λείψανα: τὸ δυσμικὸν ἥμισυ τοῦ δευτέρου τμήματος καὶ ὅλον τὸ τρίτον τμήμα καὶ τὸ δυσμικὸν ἥμισυ τοῦ τετάρτου· τοῦ δὲ διαζώματος (ὕψος ± 0.335) σφίζονται πέντε τμήματα, δύο μὲν τοῦ μετώπου, τρία δέ, ὡς ἐκ τοῦ πλάτους τῶν τριγλύφων καὶ μετοπῶν εἰκάσαι, τῶν πλαγίων πλευρῶν. Τῶν τοῦ μετώπου τμημάτων τὸ μὲν, δίχα τεθραυμένον, ἐπὶ τῆς ἄνω ἐπιφανείας φέρει τεκτονικὰ σήματα \perp (=Γ) καὶ \prec (=ἥμισυ τοῦ Δ), τὸ δὲ φέρει \exists (=Ε), λείπει δὴλον ὅτι πρὸ τοῦ ΓΔ, ἦγουν ἀνατολόθεν αὐτοῦ, ἐν τμήμα (αβ) ἢ δύο τμήματα (α καὶ β)· τῶν δὲ τμημάτων τῶν πλαγίων πλευρῶν ἐν μὲν φέρει σῆμα Θ, τὰ δὲ ἄλλα δύο δὲν φέρουσι μὲν σῆμα κληθήτωσαν ζ καὶ η, ἀλλά, ὡς καὶ ἐκ τῶν ἐπὶ τῆς ἄνω ἐπιφανείας τῶρων

καὶ ἐκ τοῦ πλάτους τῶν ἀκραίων μετοπῶν εἰκάσαι, ἔκειντο παρ' ἄλληλα· ἡ γὰρ δεξιὰ μετόπη τοῦ ἀριστεροῦ τμήματος καὶ ἡ ἀριστερὰ τοῦ δεξιῦ τμήματος, ἡμίσει ἐλάττους τῶν ἄλλων μετοπῶν οὔσαι, ἀποτελοῦσι μίαν συναμφοτέρα μετόπην (πλ. $0\ 147 \times 0\ 142 = 0\ 289$). Καὶ τὸ μὲν τμήμα ΓΔ (μ. 1 955) φέρει τέσσαρας τριγλύφους ($0\ 19\ 0\ 197\ 0\ 19\ 0\ 202$) καὶ τέσσαρας μετόπας ($0\ 273\ 0\ 277\ 0\ 276\ 0\ 35$), ὧν ἡ τελευταία εἶνε πλατυτέρα τῶν ἄλλων· τοῦ δὲ τμήματος Ε (ἐλλιποῦς δεξιὰ, σφζ. μ. 0 88) σφίζονται δύο τρίγλυφοι ($0\ 195$ καὶ $0\ 192$) καὶ δύο μετόπαι ($0\ 278$ καὶ $0\ 215$ [ἴσον σφίζεται])· τὸ δὲ τμήμα ζ (μ. 0 707) φέρει μίαν μετόπην ($0\ 366$) καὶ μίαν τρίγλυφον ($0\ 194$) καὶ ἡμισυ μετόπης ($0\ 147$)· τὸ δὲ τμήμα η (μ. 1 33) φέρει ἡμισυ μετόπης (ἡγουν, ὡς ἄνω ἡκάσθη, τὸ δεξιὸν ἡμισυ τῆς δευτέρας μετόπης τοῦ ζ· $0\ 142 =$ τὸ ὅλον $0\ 289$) καὶ τρίγλυφον ($0\ 216$) καὶ μετόπην ($0\ 287$) καὶ τρίγλυφον ($0\ 192$) καὶ μετόπην ($0\ 283$) καὶ τρίγλυφον ($0\ 21$)· τὸ δὲ τμήμα Θ (μ. 1 78) φέρει τρεῖς καὶ ἡμισυ μετόπης ($0\ 343\ 0\ 323\ 0\ 325\ 0\ 185$) καὶ τρεῖς τριγλύφους ($0\ 202\ 0\ 20\ 0\ 202$), φέρει δὲ καὶ ἔντομήν ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ τῆς ὀπισθίας ἐπιφανείας καθ' ἅπαν τὸ ὕψος ($0\ 335$), μήκους ἐκ μὲν ἀριστερῶν πρὸς δεξιὰ $0\ 32$, ἐκ δὲ τῶν πρόσω πρὸς τὰ ὀπίσω $0\ 086$, ἐπὶ δὲ τῆς ἄνω ἐπιφανείας φέρει αὐτόθι τόρμον, δι' οὗ συνεδεῖτο πάλαι ἑτέρω τμήματι, ὀπισθεν κατὰ τὸ ἀριστερὸν ὀρθογωνίως προσκειμένω· τοῦ δὲ γείσου τὰ σφζόμενα τρία μέρηματα, ὡς ἐκ τῆς περὶ τὰς προμόχθους ἀνισότητος εἰκάσαι, δὲν εἶνε πάντα τοῦ μετώπου. Τοῦ δὲ προσκηνίου τὸ μὲν ἐπιστύλιον, ἔχον ὕψος $0\ 22$, ἀπετελεῖτο ἐξ ἑννέα τμημάτων καὶ ἔφερεν ἐπιγραφὴν: $1-3$ δεῖνα δεῖνος ἀ]γγωνοθετῆσας τὸ προ,σκήνιον κα]ι τοὺς πίν[ακας Ἀμφιαράωι IG VII σ. 745 [εἰς ἀριθ. 423]), σφίζονται δὲ τούτου τέσσαρα μέρηματα: τὸ 4ον, τὸ 5ον (ὑπέρθυρον), τὸ 6ον καὶ τὸ 7ον (τὸ 1ον α τοῦ πίν[ακας ἦν ὅλον ἐπὶ τοῦ 8ου τμήματος κεχαραγμένον), λείπουσι δὴλον ὅτι τὰ πρῶτα τρία (ἀνατολικά: 1ον, 2ον, 3ον) καὶ τὰ τελευταῖα δύο (δυσμικά: 8ον, 9ον) μέρηματα· τὸ δὲ διάζωμα ἀποτελεῖται ἐκ κοινῶν, σὺν τῷ γείσω μονολίθων, ἀνισομήκων τμημάτων, τριγλυφογείσων ὡς εἰπεῖν (ὕψ. $0\ 294$), ἀριθμὸν ἑννέα, ἃ καὶ ἠυρέθησαν ἅπαντα, ἔφερε δὲ 37 τριγλύφους καὶ 36 μετόπας· τῶν τριγλυφογείσων δύο μὲν μέρηματα φέρουσιν ἐπὶ τῆς κάτω ἐπιφανείας τόρμον, δι' οὗ συνεδέοντο ἑκάτερον τῷ ὑποκειμένω τοῦ ἐπιστυλίου μέρηματι, δύο δὲ φέρουσιν ὀπισθεν τεκτονικὰ σήματα, τὸ μὲν Δ, τὸ δὲ Γ, δύο δὲ ἔχουσιν ὑποκάτω κοινήν ἐκ τῶν πρόσθεν πρὸς τὰ ὀπίσω ἔντομήν μεγάλην, δι' ἧς διήρχετο μία τῶν ἐπικαρσίων τοῦ προσκηνίου δοκῶν. Ἐτέθησαν δὲ ἐν τῇ τῆτες κατατάξει πρῶτον μὲν, ἡγουν ἀνατολικόν, τὸ ἔτερον τῶν φερόντων ὑποκάτω τόρμον καὶ τὰ $\frac{4}{5}$ τῆς εἰρημένης ἔντομῆς, δεύτερον δὲ τὸ ἔχον τὸ ὑπόλοιπον ($\frac{1}{5}$) τῆς ἔντομῆς, πέμπτον δέ, τὸ καὶ μήκιστον ($1\ 70$), ἐτέθη τὸ φέρον τὸ σῆμα Δ, ἔβδομον δὲ τὸ φέρον τὸ σῆμα Γ,

ἔνατον δέ, ἤγουν ἔσχατον ἢ δυσμικώτατον, τὸ καὶ ἐλάχιστον (0 786), ἐτέθη τὸ ἄλλο τῶν φερόντων ὑποκάτω τὸρμον.

Ἔτι δὲ σφίζονται Ἰωνικοῦ ρυθμοῦ ἀρχιτεκτονικὰ λείψανα: ἡμικιόνων ἀποκόμματα καὶ βάσεις, ἐπιστυλίου τμήμα μ. 3 175, ἐπιστυλίου ἀπότμημα (δίχα τεθραυμένον), γείσων δύο τμήματα καὶ ἀπότμημα (δίχα τεθραυμένον). Περὶ τούτων καὶ περὶ τῶν θυρωμάτων τοῦ προσώπου τῆς σκηνῆς καὶ τῶν τοῦ νοτίθεν τούτου τοίχου πρὸς E. Fiechter Baugesch. Entwickl. des ant. Theaters σ. 1-4, Abb. 1-5 64a 64b.

Πρὸς δὲ τούτοις ἐκαθάρθη ἅπας ὁ τὰ τοῦ θεάτρου ὕδατα ἀποχετεύων ὄχετος (πρὸς ΠΑΕ 1903₃₃), ὅστις πρὸς τῇ βορροανατολικῇ γωνίᾳ τῆς ἀνατολικῆς παρόδου ἀρχόμενος ἐφέρετο διὰ ταύτης πρὸς τὸν βορροῦθεν τῆς στοᾶς διάδρομον· καὶ ἐν μὲν ἀρχῇ εἶνε ὑπόνομος, φκοδομημένος ἰσοδομικῶς δι' ἑκαταεκα παυρίνων ὀγκολίθων ἐκατέρωθεν ἐν δυοὶ δόμοις κειμένων, δύο καὶ τριάκοντα τῶν συμπάντων, κρυπτός, πωροστεγῆς, φέρων τεσσαρεσκαίδεκα παυρίνους ὀγκολίθους, καλυπτῆρας καταλαμβάνοντις μῆκος 9 35, ἔχει δὲ διάρρουν πλάτους μὲν 0 62, ὕψους δέ, μετὰ καταφορᾶς πρὸς ἀνατολάς, ἐν μὲν τῷ δυσμικῷ ἄκρῳ 1 12, ἐν δὲ τῷ ἀνατολικῷ 1 25· ἐντεῦθεν δὲ ὁ ὄχετος δι' εὐρέων πηλίνων σωλῆνων κυλινδρικῶν καὶ διὰ τοῦ βράχου πάλαι διήκων ἐξέβαλλεν, ὡς εἴρηται, εἰς τὸν βορροῦθεν τῆς στοᾶς διάδρομον· τῶν σωλῆνων ἕκαστος εἶχε διάμετρον 0 91, μῆκος 0 65, συνέκειτο δὲ ἐκ τριῶν τμημάτων κοιλοκύρτων καὶ ἔφευρον ἐπὶ μὲν τοῦ χείλους χαρακτὰ στοιχεῖα τῆς ἀλφαβήτου χάριν τῆς συναρμογῆς, ἐπὶ δὲ τῆς κοιλίας ἡμικύκλιον τρημα, ὡς τὰ ἐν τοῖς φρέασι πρὸς κατάβασιν χρήσιμα, ἐκ τούτου δὲ δηλοῦται ὅτι οἱ σωλῆνες οὗτοι πρὸ τῆς ἐνταῦθα χρήσεως ἦσαν εἰς φρέατος ἐπέκδυσιν προωρισμένοι· ἔκειντο δὲ οἱ σωλῆνες κατὰ μῆκος ἰσοπέδως παρ' ἀλλήλους ἐν τῷ βράχῳ, τετμημένῳ εἰς πλάτος \pm 0 35—1 00, ὅστις εἶτα συριγγωδῶς τετρημένος ἀνεψύγετο διὰ στομίου (ὑψ. 1 00, πλ. 0 60) εἰς τὸν διάδρομον, \pm 55^μ ἀνατολόθεν τοῦ δυσμοβορείου ἄκρου τῆς στοᾶς· ἐπλάττετο δὲ ὑπὸ τοῦ πλινθουργοῦ ὁ σωλῆν ἕκαστος, ὡς ἐκ τῶν πλαγίων χειλέων τῶν τμημάτων συνάγεται, ἐπὶ μήτρας καὶ διηρεῖτο ἔπειτα διὰ μαχαίρας καθέτως εἰς τμήματα χάριν τῆς μεταφορᾶς· ἐνταῦθα μέντοι ὁ ὄχετηγός, ὡς ἐκ τοῦ ἀσυναρτήτου τῶν τε ἀλφαβητικῶν γραμμάτων καὶ τῶν κόψεων τῶν πλαγίων χειλέων τῶν κατὰ χώραν εὐρεθέντων τμημάτων δηλοῦται, χρώμενος τοῖς τμήμασιν ἐτίθει αὐτὰ εἰκῇ καὶ ὡς ἐτύγχανε (πρὸς ΠΑΕ 1903₃₃). Ἐπὶ τοῦ ὄχετοῦ τούτου, 1 92 ἀνατολόθεν τοῦ ἀνατολικοῦ ἄκρου τοῦ πωροστεγοῦς τμήματος, ἐπεκάθητο καθέτως φρεατία, ἣτις συγκειμένη ἐκ τριῶν ἐπαλλήλων ἀνευ τρημάτων σωλῆνων, ἐλαττόνων τὴν διάμετρον (διάμ. ἔσωτ. 0 43), οἷ συνέκειντο ἐκ δύο τμημάτων φερόντων ἀνά ἐν ἀλφαβητικῶν στοιχείων, ἐδέχετο τὰ ὑπὲρ τὴν ἀνατολικὴν πάροδον ὕδατα· τῶν σωλῆνων τούτων ὁ μὲν μέσος εἶχε διὰ βλάβην τὸ

ἔτερον τῶν τμημάτων πάλαι μολυβδόδετον, ἤγουν διὰ πέντε μολυβδῶν συναμμάτων συνδεδεμένον, ὃ δὲ κατώτατος εἶχε τὰ κάτω ἑκατέρωθεν, ἐπὶ τε τῆς πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ ὄχετοῦ βλεπούσης πλευρᾶς καὶ ἐπὶ τῆς ἀντιθέτου, ἡμικυκλωδῶς ἴσως τετμημένα, ὅπως ἐφαρμόττωσιν ἐπὶ τοῦ ἐπικλινῶς, ὡς εὔρηται, χωροῦντος ὄχετοῦ (πρὸβ ΠΑΕ 1903₃₃). Ἀπὸ δὲ τοῦ στομίου ὃ ὄχετος ἐπικαμπτόμενος διήκην ἐν καταφορᾷ διὰ ρεῖθρου πλ.+ 0 45 πρὸς ἀνατολὰς πρὸς τῷ βράχῳ, καθέτως τε καὶ τοῖς σωλῆσιν ἰσοπέδως τετμημένῳ, ἐπὶ τῆς βορείου πλευρᾶς τοῦ εἰρημένου, τοῦ βορρᾶθεν τῆς στοᾶς διήκοντος, διαδρόμου (πλ. διαδρόμου 1 60 [ἀνατολόθεν]—2 10 [δυσμόθεν])· ἐκ δὲ τῆς βορρανατολικῆς τῆς στοᾶς γωνίας τὰ ὕδατα ἀπωχεύοντο ἐν πηλίνῳ πεοειδεῖ ὄχετῷ κρυπτῷ διὰ τοῦ μεταξὺ τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς τῆς στοᾶς καὶ τῶν θερμῶν διαδρόμου εἰς τὸν χεῖμαρρον. Τὰ δὲ δυσμόθεν τοῦ στομίου ὕδατα ἀπωχεύοντο, ἐν ἀντιθέτῳ καταφορᾷ, διὰ τοῦ βορείου τῆς στοᾶς διαδρόμου πρὸς δυσμὰς καὶ εἶτα διὰ τοῦ δυσμικοῦ διαδρόμου πρὸς νότον εἰς τὸν χεῖμαρρον.

Νομίσματα ἠφρέθησαν 32 χαλκᾶ, ἃ καὶ Ἀθήγησε κομισθέντα κατετέθησαν ἐν τῷ νομισματικῷ μουσεῖῳ.

B. ΛΕΟΝΑΡΔΟΣ

3. ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΕΝ ΝΕΑ' ΑΓΧΙΑΛΩ

Σκοπὸς τῶν ἐφετεινῶν ἀνασκαφῶν ἐν Ν. Ἀγχιάλῳ ἦτο ἀφ' ἐνὸς μὲν ἡ ἑκκαθάρισις ἀπὸ τῆς μεγάλης ἐπιχώσεως τοῦ ἀναφανέντος κατὰ τὰς περυσινὰς ἀνασκαφᾶς Αἰθρίου τῆς πρὸ τῆς ἀγορᾶς τῆς κωμοπόλεως ἀνευρεθείσης χριστιανικῆς Βασιλικῆς καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ ἔρευνα τῶν προσκτισμάτων τῆς νοτίας πλευρᾶς τοῦ χριστιανικοῦ ναοῦ.

Καὶ πρῶτον ἡ ἑκκαθάρισις τοῦ Αἰθρίου, ὅπερ ἐφέτος τελείως διηκυκρινίσθη (εἰκ. 1), ἔφερον εἰς φῶς τὰ θεμέλια μεγαλοπρεποῦς κτίσματος ἔχοντος ἐν τῷ μέσῳ τὸν ὑπαιθρον χῶρον μετὰ τῆς φιάλης εἰς τὸ βάθος, εἰς τὸ μέσον δηλονότι τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς, ἐν ᾧ συνηθεστέρα θέσις τῆς φιάλης εἶναι εἰς τὸ μέσον τοῦ Αἰθρίου· περὶ τὸν χῶρον δὲ τοῦτον στοᾶς, ἕξ ὧν ἡ δυτικὴ σχηματίζεται ἡμικυκλικῶς, ὡς ἐμφαίνεται ἐν τῷ συνημμένῳ σχεδίῳ (εἰκ. 2). Κατὰ τὸ ἀριστερὸν ἄκρον τῆς ἡμικυκλικῆς ταύτης στοᾶς ἀνευρέθη φρέαρ ἐπιμελῶς ἐκτισμένον· μετὰ τὴν μερικὴν ἑκκαθάρισίν του (ἦτο ἀδύνατον νὰ γίνῃ τελεία ἑκκαθάρισις ἔνεκα τοῦ ἐντὸς αὐτοῦ ὑπάρχοντος σωροῦ ἐκ λίθων καὶ κονιαμάτων) παρέχει τὴν ἐντύπωσιν Κιστέρνας, ἐκτεινομένης κάτωθεν ὁλοκλήρου πιθανώτατα τοῦ ὑπαίθρου χῶρου τοῦ Αἰθρίου.

Κατὰ τὴν ἀνασκαφὴν ἀνεῦρον εὐτυχῶς ὁλόκληρον τὸ ὕλικόν, δι' οὗ ἦτο